

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Навчально- науковий інститут агроекології
та землеустрою
Кафедра екології, технології захисту навколишнього
середовища та лісового господарства

05-02-450М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «**Оцінка впливу на довкілля**»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Технології захисту
навколишнього середовища» спеціальності 183
«Технології захисту навколишнього середовища»
та за освітньо-професійною програмою «Екологія»
спеціальності 101 «Екологія»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІАЗ
Протокол № 10 від 23.01.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни **«Оцінка впливу на довкілля»** для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Технології захисту навколишнього середовища» спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» та за освітньо-професійною програмою «Екологія», спеціальності 101 «Екологія» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Статник І. І. – Рівне : НУВГП, 2024. – 22 с.

Укладач: Статник І. І., к.с.-г.н., доцент кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства.

Відповідальний за випуск: Клименко М. О., д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства.

Керівник групи забезпечення спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища »

Статник І. І.

Керівник групи забезпечення спеціальності 101 «Екологія »

Вознюк Н. М.

© І. І. Статник, 2024
© НУВГП, 2024

Зміст

Вступ	4
Практична робота №1. Процедура з оцінки впливу на довкілля	5
Практична робота №2. Критерії визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля	6
Практична робота №3. Інструкція користувача Реєстру ОВД	10
Практична робота №4. Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки	12
Практична робота №5. Загальні методичні рекомендації щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля.	14
Практична робота №6. Нормативно- методичне забезпечення підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля для видів діяльності у галузі видобування корисних копалин	16
Практична робота №7. Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля	18
Питання для самостійного опрацювання	20
Рекомендована література	21

Вступ

Розуміння основ та процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД) є важливим елементом успішної діяльності в сфері управління довкіллям та інтеграції екологічної політики держави в інші галузі. Саме процедура з ОВД представляє собою визнаний міжнародний інструмент превентивної екологічної політики, який використовується при ухваленні рішень щодо можливого впливу планованої діяльності на стан довкілля та здоров'я населення.

Уміння та навички та вміння області оцінки впливу на довкілля допомагають фахівцям в прийнятті екологічно обґрунтованих рішень з метою зменшення негативного впливу або запобігання значному негативному впливу на довкілля. ОВД є практичним інструментом для реалізації Концепції сталого розвитку, дозволяючи враховувати екологічні аспекти при ухваленні рішень у політичній, економічній та соціальній сферах.

Вивчення здобувачами вищої освіти процедури оцінки впливу на довкілля є важливою для їхньої подальшої кваліфікації як фахівців, здатних взаємодіяти з господарською діяльністю та природними екосистемами. Такі знання дозволяють організувати виробництво, яке дотримується екологічних стандартів та сприяє сталому розвитку територій.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» є формування у здобувачів вищої освіти основ, знань та компетенцій для застосування у професійній діяльності у сфері охорони довкілля та збалансованого природокористування правових та організаційних засад оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень щодо провадження господарської діяльності та підготовки документів державного планування.

Завданням вивчення дисципліни є ознайомлення з організацією державної системи управління в галузі охорони

навколишнього середовища, методологією здійснення оцінки впливу на довкілля, формування нових еколого-правових знань щодо застосування юридичної відповідальності за екологічні правопорушення, набуття знань стосовно стратегії, механізмів, алгоритмів здійснення оцінки впливу на довкілля.

Практична робота №1.

Тема: Процедура з оцінки впливу на довкілля

Мета роботи: Ознайомитись із затвердженою процедурою з оцінки впливу на довкілля.

Основні поняття

Оцінка впливу на довкілля (ОВД) за європейським підходом, який впроваджений в Закон України "Про оцінку впливу на довкілля", є процедурою, що враховує вплив планованої діяльності на довкілля під час ухвалення рішення компетентним органом.

Ця процедура проводиться компетентними органами і має чітко визначені етапи, права та обов'язки її учасників. Її дбайливе виконання прийняття рішень щодо господарської діяльності, яка може суттєво вплинути на довкілля, сприяє досягненню основної мети - запобігання шкоді довкіллю, забезпеченню екологічної безпеки та раціонального використання природних ресурсів.

ОВД обов'язково піддаються лише ті проекти, які можуть мати значний вплив на довкілля. Закон конкретизує перелік видів діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці впливу на довкілля. Розпочати проведення такої діяльності без оцінки впливу та отримання відповідного рішення заборонено. Також дана процедура проводиться перед ухваленням рішення про початок планованої діяльності, оскільки проведення її після такого рішення не має сенсу. ОВД стосується лише планованої діяльності, а не тієї, яка вже реалізується, за винятком розширення, змін, реконструкції тощо, щодо об'єктів, які обов'язково підлягають оцінці впливу на довкілля.

Завдання:

1. Ознайомитися з Веб-сайтом Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля: <https://eia.menr.gov.ua/>.
2. Ознайомитись з основними етапами процедури оцінки впливу на довкілля: https://eia.menr.gov.ua/upload/files/WAq_KWoKR8.pdf.
3. Описати етапи процедури ОВД.

Питання для самоконтролю:

1. Проаналізувати мету ОВД.
2. Визначити основні завдання ОВД.
3. Розкрити поняття оцінка впливу на довкілля.
4. Навести складові розділу ОВД

Практична робота №2.

Тема: Критерії визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.

Мета роботи: Ознайомитись із Постановою КМУ № 1010 від 13 грудня 2017 р. Київ. Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.

Основні поняття

Критерії визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля:

1. Згідно з цими критеріями визначається планована діяльність, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.
2. Оцінці впливу на довкілля не підлягає планована діяльність, визначена пунктами 1-21 частини другої та пунктами 1-13 частини третьої статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”, у разі, коли вона спрямована виключно на забезпечення оборони держави, ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків антитерористичної операції на території проведення антитерористичної операції на період її проведення, а саме діяльність з: 1) будівництва об’єктів військового та оборонного

призначення, які використовуватимуться виключно для забезпечення оборони держави та на які поширюється законодавство про державну таємницю; 2) відновлення окремих конструкцій будівель і споруд з метою ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та відновлення функціонування об'єктів, призначених для забезпечення життєдіяльності населення, без зміни їх геометричних розмірів; 3) відновлення окремих конструкцій будівель і споруд з метою ліквідації наслідків антитерористичної операції та відновлення функціонування об'єктів, призначених для забезпечення життєдіяльності населення, без зміни їх геометричних розмірів на територіях проведення антитерористичної операції та у населених пунктах, на території яких здійснювалася антитерористична операція, відповідно до переліку, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 р. № 1275 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 98, ст. 3367), на період її проведення.

Критерії визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля:

1. Згідно з цими критеріями визначаються розширення і зміни діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля.
2. Оцінці впливу на довкілля не підлягають розширення і зміни діяльності та об'єктів, визначених пунктами 1-21 частини другої та пунктами 1-13 частини третьої статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”, а саме:

1) технічне переоснащення одиниць та вузлів технологічного устаткування, систем управління та автоматизації, які морально застаріли та у яких вичерпано технічний ресурс, що розташовані в існуючих цехах, приміщеннях, без перепрофілювання, капітального ремонту, реконструкції об'єктів та підприємств, якщо в результаті такого переоснащення господарська діяльність не призведе до збільшення утворюваних та утворення нових видів небезпечних відходів, збільшення та/або появи нових джерел викидів в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, шумового, вібраційного, світлового, теплового та

радіаційного забруднення, а також випромінення;

2) капітальний ремонт інженерних мереж (газопостачання, водопостачання, водовідведення, теплопостачання, електропостачання, зв'язку) в межах існуючої мережі та у межах відведення земельних ділянок, без зміни зовнішніх геометричних розмірів, цільового та функціонального призначення, за винятком виконання таких робіт на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду (крім господарських зон національних природних і регіональних ландшафтних парків), за умови, що припинення на час виконання робіт експлуатації об'єкта в цілому або його частин не призведе до збільшення утворюваних та утворення нових видів небезпечних відходів, збільшення та/або появи нових викидів в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення;

3) капітальний ремонт та реконструкція окремих виробничих споруд та інженерних мереж в межах територій та/або приміщень, які використовуються для провадження господарської діяльності, без перепрофілювання та зміни зовнішніх геометричних розмірів та за умови, що в результаті такого капітального ремонту та реконструкції господарська діяльність не призведе до збільшення утворюваних та утворення нових видів небезпечних відходів, збільшення та/або появи нових джерел викидів в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення;

4) розширення господарської діяльності або об'єктів, які не підлягали оцінці впливу на довкілля та які внаслідок зазначеного розширення не перевищуватимуть порогових значень для видів діяльності або об'єктів, визначених у частинах другій і третій статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля";

5) розширення господарської діяльності або об'єктів, які підлягали оцінці впливу на довкілля та щодо яких було отримано висновок з оцінки впливу на довкілля, якщо зазначене розширення

не перевищуватиме порогових значень для видів діяльності або об'єктів, визначених у частинах другій і третій статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля” (у разі встановлення таких порогових значень);

б) розширення господарської діяльності або об'єктів, які підлягали оцінці впливу на довкілля та щодо яких було отримано висновок з оцінки впливу на довкілля, порогові значення для яких у частинах другій і третій статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля” не встановлені, за умови, що в результаті такого розширення господарська діяльність не призведе до збільшення утворюваних та утворення нових видів небезпечних відходів, збільшення та/або появи нових джерел викидів в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення;

7) перепрофілювання господарської діяльності або об'єктів з метою провадження господарської діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, якщо зазначене перепрофілювання не пов'язане з ліквідацією (демонтажем) таких об'єктів, рекультивацією чи консервацією таких об'єктів або територій.

Завдання:

1. Обговорити поточну редакцію документу.
2. Описати опорний конспект і захистити звіт

Питання для самоконтролю:

1. Критерії визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.

2. Критерії визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля.

Практична робота № 3

Тема: Інструкція користувача Реєстру ОВД

Мета роботи: Ознайомитися з автоматичною інформаційною системою Реєстру з ОВД.

Основні поняття

Відповідно до Директиви 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року про оцінку наслідків певних державних та приватних проєктів для навколишнього природного середовища (кодифікований документ) в Україні запроваджено спеціальну процедуру оцінки впливу на довкілля (далі – ОВД) для проєктів, які можуть мати значні наслідки для навколишнього середовища.

Так, з метою реалізації цієї стратегії ведено в дію Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля. Процедуру ведення Єдиного реєстру з ОВД (далі – Реєстр) ухвалив Кабінет Міністрів України своєю постановою «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля» від 13.12.2017 № 1026. Насамперед у вказаному документі уряду визначено мету його ведення Реєстру з ОВД. Основне призначення Реєстру:

1) забезпечення доступу суб'єктів здійснення ОВД до актуальної інформації про порядок здійснення оцінки впливу на довкілля: нормативно-правових актів, методичних документів, довідкової інформації;

2) надання суб'єктам господарювання доступу до документів з ОВД та можливості їх подання через електронний кабінет Реєстру;

3) централізоване накопичення, оброблення, систематизація та зберігання інформації та документів щодо планованої діяльності, що створюються у процесі здійснення ОВД;

4) вільний доступ усіх заінтересованих сторін через вебсайт Реєстру до інформації та документів щодо планованої діяльності, що створюються у процесі здійснення ОВД.

Держателем та адміністратором Реєстру, що забезпечує його ведення, а також відповідає за технічне, технологічне та програмне забезпечення, збереження та захист даних, є Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (Міндовкілля).

Уповноважені територіальні органи Міндовкілля мають доступ до Реєстру з правом унесення та обробки даних відповідно до

повноважень.

Користувачами Реєстру можуть бути: суб'єкт господарювання, зареєстрований користувач, а також гість.

Суб'єкт господарювання – будь-яка фізична або юридична особа, яка зареєстрована в електронній системі з використанням електронного цифрового підпису і має доступ подавати чи завантажувати документи.

Зареєстрований користувач – це звичайний відвідувач, який зареєстрований в системі з використанням адреси електронної пошти та може здійснювати певні дозволені дії та операції, наприклад спостерігати за ходом процесів оцінки впливу на довкілля. Зареєстрованим користувачем може бути будь-яка фізична особа, зокрема уповноважений представник юридичної особи. Зареєстрований користувач не має доступу подавати чи завантажувати документи.

Гість – звичайний відвідувач, який не зареєстрований в системі. Гість може здійснювати перегляд публічно доступної інформації, виконувати обмежені дії в системі. Гість має доступ «лише для читання» і не може ініціювати справи чи завантажувати документи.

Завдання:

1. Ознайомитися з інструкцією користувача Реєстру з ОВД: <https://eia.menr.gov.ua/upload/files/PmJelWuU-t.pdf>.
2. Скласти опорний конспект з теоретичного матеріалу.

Питання для самоконтролю:

1. Яке призначення інформаційної системи з ОВД.
2. Яка законодавча база процедури ОВД.
3. Які групи користувачів можуть бути зареєстровані в реєстрі ОВД.
4. Функціональні можливості реєстру.
5. Яким чином здійснювати пошук реєстраційних справ у Реєстрі ОВД.
6. Процедура реєстрації та авторизації користувача.

Практична робота № 4

Тема: Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

Мета роботи: Ознайомитися з нормативно-правовим документом, що визначає перелік документів та механізм передачі суб'єктом господарювання уповноваженому центральному або відповідному територіальному органу документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля, вимоги до форми, складу та їх змісту та фінансування оцінки впливу на довкілля.

Основні поняття

Згідно з Порядком передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1026, суб'єкт господарювання може подати документи (Повідомлення про плановану діяльність, Звіт з ОВД, Оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД) через електронний кабінет Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля. Усі вище зазначені документи подаються уповноваженому органу у форматі Adobe Portable Document Format (PDF).

Повідомленню про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, поданому через електронний кабінет Реєстру, програмними засобами ведення Реєстру присвоюється реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності, який автоматично надсилається програмними засобами ведення Реєстру суб'єкту господарювання на електронну адресу, зазначену суб'єктом господарювання під час реєстрації у Реєстрі.

Після подання повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, та підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля суб'єкт господарювання подає центральному або уповноваженому територіальному органу у форматі Adobe

Portable Document Format (PDF) через електронний кабінет Реєстру та протягом трьох робочих днів з дня подання через електронний кабінет Реєстру у письмовій формі на паперових носіях (за допомогою засобів поштового зв'язку поштовим відправленням з оголошеною цінністю з описом вкладення) такі документи для отримання висновку з оцінки впливу на довкілля:

оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля за формою згідно з [додатком 3](#);

звіт з оцінки впливу на довкілля відповідно до вимог, наведених у [додатку 4](#);

відомості (документи, матеріали), що підтверджують факт та дату опублікування, розміщення або оприлюднення в інший спосіб суб'єктом господарювання повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, та оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, якщо такі вже опубліковані, або договір з друкованими засобами масової інформації про опублікування таких документів, а також документ, що підтверджує внесення плати за проведення громадського обговорення. Суб'єкт господарювання має право подати уповноваженому центральному органу або уповноваженому територіальному органу будь-яку іншу додаткову інформацію, необхідну для розгляду звіту з оцінки впливу на довкілля.

Завдання:

1. Ознайомитися Постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1026: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1062-2018-%D0%BF#Text>.

2. Скласти заявку інформації, що зазначається суб'єктом господарювання для реєстрації в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля відповідно до заданої форми (*Додаток 1* до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля).

4. Написати ПОВІДОМЛЕННЯ про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до *Додаток 2* до

Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля.

5. Скласти **ОГОЛОШЕННЯ** про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля відповідно до *Додаток 3* до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

6. Написати **ЗВІТ** з оцінки впливу на довкілля (*Додаток 4* до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля).

7. Написати **ВИСНОВОК** з оцінки впливу на довкілля (*Додаток 5* до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля).

Завдання 3-7 виконуються за вибором викладача.

Питання для самоконтролю:

1. Які форми та зразки документів представлені в Постанові КМУ № 1026

2. Знати зміст **ПОВІДОМЛЕННЯ** про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля.

3. Уміти оформляти **ОГОЛОШЕННЯ** про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля 4.

4. Уміти оформляти **ВИСНОВОК** з оцінки впливу на довкілля.

Практична робота № 5 (6 год)

Тема: Загальні методичні рекомендації щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля.

Мета роботи: Ознайомлення з нормативно-методичним забезпеченням підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»

Основні поняття

Метою загальних методичних рекомендацій щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля (далі –

Методичні рекомендації) є нормативно-методичне забезпечення підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Ці рекомендації та визначають найкращу практику підготовки звіту з ОВД, і носять рекомендаційний характер. Методичні рекомендації можуть застосовуватися до видів планованої діяльності та об'єктів, визначених у частинах другій і третій статті 3 Закону «Про оцінку впливу на довкілля», за винятком тих, до яких розроблені і застосовуються спеціальні (секторальні) методичні рекомендації з підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля. Вони призначені для використання при підготовці звіту з оцінки впливу на довкілля.

Завдання:

1. Ознайомитися із загальними методичні рекомендації щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля:

<https://eia.menr.gov.ua/upload/files/MjBdJhe12r.pdf>.

2. Вивчити структуру звіту з оцінки впливу на довкілля
3. Скласти опорний конспект з теоретичного матеріалу.

Питання для самоконтролю:

1. Які структура звіту з ОВД?
2. Які загальні рекомендації до здійснення оцінки впливу на довкілля?
3. Які відомості надаються в описі місця провадження планованої діяльності?
4. Опис характеристик планованої діяльності протягом виконання підготовчих і будівельних робіт.
5. Опис основних характеристик планованої діяльності (виробничих процесів, виду і кількості матеріалів та природних ресурсів, які планується використовувати.
6. Які методи досліджень використовують при оцінці впливу планованої діяльності на компоненти довкілля?

Практична робота № 6

Тема: Нормативно- методичне забезпечення підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля для видів діяльності у галузі видобування корисних копалин.

Мета роботи: Ознайомлення з нормативно-методичним забезпеченням підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля для видів діяльності у галузі видобування корисних копалин.

Основні поняття

Методичні рекомендації з підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля для видів діяльності у галузі видобування корисних копалин (далі – Методичні рекомендації) є документом рекомендаційного характеру, що містить практичні рекомендації стосовно підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт) і призначений для використання суб'єктами господарювання та органами виконавчої влади, що здійснюють оцінку впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі – Закон), а також розробниками Звітів, фахівцями (експертами), що залучаються до оцінки впливу на довкілля, експертами експертних комісій, передбачених Законом, представниками громадськості, що беруть участь у процедурі оцінки впливу на довкілля. Методичні рекомендації стосуються таких видів планованої діяльності: 1) кар'єри та видобування корисних копалин відкритим способом, їх перероблення чи збагачення на місці на площі понад 25 гектарів; 2) видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням; 3) глибоке буріння (не у повному обсязі, визначеному Законом); 4) видобування нафти та природного газу на континентальному шельфі; 5) видобування піску і гравію на землях водного фонду. Якщо у діяльності (об'єкті), що пов'язані з видобуванням корисних копалин, відбулися розширення та зміни, то

необхідність здійснення оцінки впливу на довкілля виникає у тому випадку, коли перевищено Критерії визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010.

Завдання:

1. Ознайомитися із загальними методичними рекомендаціями щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля:

<https://eia.menr.gov.ua/upload/files/ioj0LU8g02.pdf>

2. Вивчити структуру звіту з оцінки впливу на довкілля

3. Скласти опорний конспект з теоретичного матеріалу.

Питання для самоконтролю:

1. Яким чином здійснюється попередня підготовка до складання звіту з ОВД?

2. Які загальні рекомендації та настанови до здійснення оцінки впливу на довкілля для видів діяльності у галузі видобування корисних копалин?

3. Які відомості надаються в описі місця провадження планованої діяльності?

4. Опис характеристик планованої діяльності протягом виконання підготовчих і будівельних робіт.

5. Опис основних характеристик планованої діяльності (виробничих процесів, виду і кількості матеріалів та природних ресурсів, які планується використовувати.

6. Опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку ПД та її альтернативних варіантів.

7. Які методи існують для проведення оцінки впливу на ґрунти, атмосферне повітря, поверхневі та підземні води ?

Практична робота № 7

Тема: 8. Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля.

Мета роботи: Ознайомитися з нормативно-правовим документом, що визначає процедуру проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля.

Основні поняття

Під час оцінки впливу на довкілля з метою врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності відбувається громадське обговорення, що є важливою процедурою згідно з європейським підходом, передбаченим Законом України "Про оцінку впливу на довкілля". Введення обов'язків з організації громадського обговорення та урахування зауважень громадськості визначається уповноваженим органом. Уповноважений орган виступає як об'єктивний і відповідальний суб'єкт прийняття рішень, і тому відчужений від зацікавленості, що дозволяє йому отримати додаткову інформацію для обґрунтованого рішення. Хоча громада не має права вето щодо проекту, уповноважений орган зобов'язаний враховувати та адекватно реагувати на коментарі громадськості, інформуючи їх про прийняте рішення та його обґрунтування.

Громадські слухання стали популярним та обов'язковим засобом участі громадськості під час громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля в Україні. Згідно з Законом України "Про оцінку впливу на довкілля", порядок організації та проведення громадських слухань детально регламентується відповідним постановою Кабінету Міністрів України. Ця форма взаємодії сприяє інформуванню громадськості, отриманню відповідей на їх запитання та збору коментарів та пропозицій стосовно планованої діяльності. Кожен представник громадськості має право брати участь у громадських слуханнях, незалежно від місця проживання чи інших обставин, забезпечуючи широкий

доступ до участі в процедурі оцінки впливу на довкілля.

Громадські слухання є обов'язковою формою громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля (частина 5 статті 7 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”). Порядок організації і проведення громадських слухань детально регламентується Порядком проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля, затвердженим Постановою КМУ від 13 грудня 2017 р. № 989 (далі – Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля).

Громадські слухання проводяться в період громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля уповноваженим органом або спеціально найнятою ним незалежною особою – організатором громадських слухань.

Мета громадських слухань – поінформувати громадськість про плановану діяльність, її очікувані впливи на довкілля та спроектовані природоохоронні заходи, надати відповіді на запитання громадськості, а також зібрати від громадськості будь-які зауваження та пропозиції щодо планованої діяльності. Брати участь у громадських слуханнях можуть будь-які представники громадськості незалежно від відстані проживання до місця розміщення планованого об'єкта, місця реєстрації неурядової організації чи будь-яких інших факторів. Закон України “Про оцінку впливу на довкілля” надає право на участь у процедурі оцінки впливу на довкілля будь-якій фізичній чи юридичній особі, не встановлюючи жодних спеціальних критеріїв, яким би така особа мала відповідати.

Завдання:

1. Ознайомитися з Постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 989: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/989-2017-%D0%BF#Text>.
2. Описати сценарій проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля.
3. Скласти опорний конспект з теоретичного матеріалу.

Питання для самоконтролю:

1. Які форми та зразки документів представлені в Постанові КМУ № 989
2. Яка роль суб'єкта господарювання у громадських слуханнях.
3. Якими способами уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган забезпечує проведення громадських слухань у процесі громадського обговорення планованої діяльності?
4. Які обов'язки Голови-організатора громадських слухань?

Питання для самостійного опрацювання

1. Розмежування повноважень між центральним та територіальними органами влади в процесі ОВД.
2. Засоби та технології, що використовуються для інформаційного забезпечення заходів із оцінки впливу на довкілля.
3. Категорії планованої діяльності
3. Види діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля..
4. Терміни та етапи проведення процедури оцінки впливу.
5. Єдиний реєстр оцінки впливу на довкілля
6. Принцип відкритості та доступності інформації в процедурі ОВД.
7. Розподіл повноважень та сфери компетенцій щодо проведення ОВД для видів діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля.
8. Обрання методик для оцінки впливу на окремі компоненти довкілля.
9. Процедури публічності та збору інформації при проведенні ОВД.
- 10 Підготовка Повідомлення про плановану діяльність, що підлягає оцінці впливу на довкілля.
11. Визначення територіальних альтернатив планованої діяльності.
12. Підбір технічних альтернатив планованої діяльності.
13. Процедура громадського обговорення Звіту з ОВД.
14. Роль та участь громадськості в процедурі ОВД.
15. Врахування пропозицій і зауважень громадськості
15. Визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД.

16. Зауваження та пропозиції громадськості.
17. Скоупінг у процедурі ОВД.
18. Результати вивчення у вигляді тестування.
19. Структура звіту з ОВД.
20. Врахування пропозицій і зауважень громадськості.
21. Строки розгляду звіту та підготовки висновку з ОВД уповноваженим органом.
22. Висновок з оцінки впливу на довкілля.
23. Врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності.
24. Врахування зауважень і пропозицій громадськості у висновку із ОВД
24. Оскарження висновку з оцінки впливу на довкілля або відмови у видачі висновку.
25. Екологічні умови, що містяться у висновку з ОВД. Вимоги проведення додаткової оцінки впливу на довкілля.
26. Зміст програм післяпроектного моніторингу.
27. Стратегічна екологічна оцінка.
28. Процедура Стратегічної екологічної оцінки.
29. Підготовлення Заяви з СЕО.
30. Підготовлення Звіту про стратегічну екологічну оцінку.
31. Єдиний реєстр стратегічної екологічної оцінки.

Рекомендована література

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
2. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>.
3. Директива Європейського Парламенту і Ради 2014/52/ЄС про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-11#Text
4. Єдиний реєстр з оцінки впливу на довкілля. URL: <https://eia.menr.gov.ua/>.
5. Популярний коментар до Закону України «Про оцінку впливу на

довкілля» / Є. Алексеева ; за заг. ред. О. Кравченко. Видавництво «Компанія “Манускрипт”». Львів, 2018. 60 с.

6. Алексеева Є. Оцінка впливу на довкілля: Міжнародні стандарти, досвід інших країн і передумови до запровадження нової моделі оцінки впливу на довкілля в Україні та її основні елементи / С. Вихрист, Є. Єндрюшка, Н. Мікуліч, Д. Скрильніков, М. Шимкус. Київ, 2018. 141 с. (електронне видання).

7. Семерня О. М. Оцінка впливу на довкілля: практикум: навчальний посібник для бакалаврів напряму підготовки 101 Екологія [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/2540/SemerniaO.M.-Otsinka-vplyvu-na-dovkillia-praktykum.pdf?sequence=1&is>

8. Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля : Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017BF#Text>.

9. Про затвердження критеріїв визначення планової діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля : Постанова КМ України від 13 грудня 2017 р. № 1010.

10. Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля : Постанова КМ України від 13 грудня 2017 р. № 989.